

Στις συνήξεις, στους φωνητικούς τονισμούς, στα μισόφωνα, εξίσχυσε με μουσική έννοια.

— Στην εξιστόρηση μιας καταδρομής της τύχης το ύφος παίρνει έπαικο σκοπό, συγκατατίεται σε ανάμεσα σημαία από ελεγειακό, ανεβάνει σε λυρική έκφραση σαν ο ξιστοριστής είναι γυναίκα και μιλεί σε όμοια της — για χαρό ή για φανταστική λαχτάρα, για θυμασμό ή μορφοφία στή λιθευτία και για καλό θάνατο, με δημοφο λείψανο και για φανταχτερό ξόδι.

— Ακούτε τις γεροντικές ιστορίες από διάφορες φωνές όπου σας κρατούνε σένα γίγερμα όχι για την ουσία και το ύφος στο λόγο που κάποτε είναι ραψωδικός, παρά για τα σηκώματα της φωνής και τα χαμηλώματα μέσα από κρυψαστες σ' άλλα ήχητικά όργανα μουσική, σκάλες.

— Ρυθμίζει ο λόγος και το κορμί τους, και το παιδί σαν φτιάσει τη σφεντόνα του κατέχει τότε μόνο την τέχνη να σποήσει και επιδέξια να στοχάσει όταν τίλειται άρμονικά και πλαστικά ξέρε να εκφράσει με το λόγο μια παληκαρία εικόνα, να αρθρώσει καθαρά, μεστή διαγραμματα ήχου σε ανάγλυφο, μιλώντας για την εποχή πώς τη ρίχνου για να πιάσουν τα όστρηια, πώς το λιθαρι ίσοζυγίεται, και ρήχεται, πώς βασιτείται ή στέμνα στή κεφαλή και λυγίεται τ' έσοφο κερμί κ' αν είναι στή γυαλό, πώς σημαδεύεται το κινάκι από φαρά και πώς όμορφοποιείται το κορμί για το πεζούλι να ρίξει.

— Τα κινήματα του κορμού σύμφωνα με την πλαστικότητα του λόγου δείχνονται υποταγμένα με ελεύθερα, στο ψυχρόματι. Έτσι στις μετρητο γίγτες είδα έναλληγές πλούσια, έφαρσες των βυθύτερων μορφών, τών στοχαστικώτων καταμώ φα νέρωμα και στο κίνημα του χεριού άστανε από σερκρό σαν το άπλώνουν για χειρισμό στίς γύρα και θλαμενες γυναίκες. Είδα το μακρο γαμει να κατεβά ζεται σε προπομένη σσηγή που ο λόγος του μερολογισιό το θέλει, και έτσι έκφραση παίρνουν στήν κυριαρχία του καθολικού ρυθμού και τα ελάχιστα.

— Περισσότερο επιγραμμιατικό, ο λόγος στο άργαστήρι, στή ρούγα, και άκομη περισσότερο στο γυρισμα από το χωράφι, στο κατώφι το σπιτιού, ή άντρας στή γυναίκα, ή γυναίκα στήν άντρα. Μα το σσφο και στοχαστικά πελεκημένο επιγραμματα ώσαν σε βάση τάφων όμορφοφιας, είναι ή κουβέντα γέροντα κάτω από ήσκιον δέντρο, στο πεζούλι έκκλησιας, στή γωνιά του σπιτιού. Όταν τα ίδια κινήματα

των γεροντικών μορφών χαραζονται σε πλούσιες γλυφές σε τέτοια άποδαθα, έρχεται ο λόγος από τη σσσίκα ώδηγημένος, από το κάλλος ξαττερωμένος και άρμονίζεται σε πλατειούς χορούς, σε ανάπλκτες ήμερες, σε εικόνα περίτεχνη, γνωστική όπως το άληθινό και το φυσικό.

— Έπειτα κατέχετε το ένστιχτο να διπλαζώσσετε, να σταθίτε άρμονικά πλάι στίς πηγές που εκφράζεται ο λόγος, και θα άνοιχτή ή μορφή του λόγου στίς αίσθησής σας, με την αιώνια της όμορφοφία νέα για σας κ' άγνωρη άπεκάλυψη.

— Ακούστε τότε τη γυναίκα να σας μιλεί για το έργο.

Τήν έχατε στο σύολο της όμπρός σας και με ότι κινήματα της δίνει ή φαντασία την πλάθετε. Μα όχι, ο μιλητός λόγος δίνει την έκφραση του ακάλλουσα της, και θα άδράζετε τη μορφή του έργου στο λόγο της αυτό. Σας είναι συνηθισμένο το αυτό νήκουτε τέτοια φανερώματα εικόνας, ιδέας, σε πλάσμα; Όχι. Βλέπετε και σας γελάει το δραμα, καλύτερα το κοίταγμα. Σαν άκούστε, όπως βαθιά προσέχετε τήν ξάστερη φωνή της φλογέρας της μακρινής για να ξεκαθαρίσετε το σκοπό της, έτσι σιγά σιγά θα σας άνοιχτή ή μορφή του λόγου, έκφραση τέχνης — ζωής.

ΣΠΗΛΙΟΣ ΠΑΣΣΑΡΙΑΝΝΗΣ

ΛΑΧΕΙΟΝ

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΜΕ ΜΙΑΝ ΔΡΑΧΜΗΝ ΚΕΡΔΟΣ 100,000 ΔΡΧ.

ΠΡΟΣΕΧΗΣ ΚΑΗΡΩΣΙΣ

31 Δεκεμβρίου 1908

Το μόνον πατριωτικόν

Το μόνον ειλικρινές

Το μόνον Ελληνικόν

Ο "ΝΟΥΜΑΣ",

ΕΓΓΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Για την Αθήνα Δρ. 3.— Για τις Έπαρχίες Δρ. 7
Για το Έξωτερικό Δρ. Κρ. 10.

Για τις έπαρχίες δεχόμαστε και τρέμτες 2 Δρ. την τριμηνία συντρομής.

Κανένας δε γράφεται συντρομητής ή δε στείλει μπροστά τη συντρομή του.

10 λεπτά το φύλλο λεπτά 10

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στα κούκια (Σύντομα, Όμόνοια Έθν. Τράπεζα Έπ. Οικονομικών, Σταθμός Τροχιάδρου (Ακαδημία), Βουλή, Σταθμός ύπόγειου Σιδηρόδρομου Όμόνοια), στα βιβλιοπωλεία «Έστία» Γ. Κολάρου και Σανέτου (άντικειν στα Βουλή).

Στήν Κέρκυρα, Πάτρα και Βόλο, στα Πραχτορεία των Έφημερίδων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Με φαλίδι και με γόμιν — Το νομοσχέδιο του κ. Καβαλιεράτου — Η συνδρομία της Βουλής — Το Έθνικό σιομάχι.

ΤΟΥΤΗ τη φορά τα παραγραμιακία δε θα γράφονε με την όνομα, με με το φύλλο και με τη γόμιν — και σε τοότο γαίται ο κ. Μιλ. Καβαλιεράτης ή άλλος οπούτος και τόρα βουλευτής, που σαν πρώτος κριώτης, πήλανε στή συνέδριαση του παραμηνίου Σαράτου (25 του Νοέβρη) για το Γλωσσικό ζήτημα κ' έκανε κείνη τη φασιδιώτη πρόταση, που γελάσανε άσχημα κ' οι άλλους.

Έβανε κήριμ να μη γείτανε ιδία, σ' αήτη τη στήλη, άθάνατα, το νομοσχέδιο του κ. Καβαλιεράτου και ή συζητήση σούγινε ύστερ' ήτ' αήτη στή Βουλή. Σαν σκαίται σε γελάμε ματαμά έμετ' επότι, να γείτανε κ' οι κατωίτοι μας με τα χάλια μας. Και για ήση τους, θουάζουμ σήματι τούτη τη στήλη.

ΚΑΙ πρώτα πρώτα το νομοσχέδιο του κ. Καβαλιεράτου και ή κ' αίτιολογία, έβλαιοτε τους:

ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ

Δημόσιος υπάλληλος όστις εν τη άποστάσει των καθηκόντων του ήμελεν έξωτε κείσαι τσιν ή άλλοις κατα της έπισήμου γλώσσας του Κράτους περιεσάγων ή αποδέχομενος εν δημοσίαις έγγραφαις ή διδακτικαίς βιβλίοις λέξεις ή φράσεις χωδαίας, άπολύεται της θέσεως ήν κατέχει μη επανεργόμενος του λοιπού εις δημοσίαις ύπηρεσίαις. Ούδεμίαν ποινήν έπισύρει ή εν διδακτικαίς βιβλίοις πα-

κανείς έτσι στολισμένη. Έβταν τόσο άλλοιώτικη, τόσο φοβερή σαν κανένα φντασμα. Γύριζε έτσι άπάνου κατου σ' όλο το σπίτι, κ' είχε το κουράγιο να βγίη και στο δρόμο σ' κείνη την καπάντια. Μόλις την είδα έμεινα. Της λέω, εδ' ντρέπεσαι, Άννούλα, νήχης πένθος και να καθισαι να στολίζεσαι με λουλούδια; Και τί μευ άπάντησε; «Ίσα ίσα, αφού έχω πένθος μέσα μου, πρέπει να στολιζομαι άπ' όξω».

ΓΙΑΓΙΑ. Καημένη και σύ. Παιδί είναι, που θέλει να διασκεδάση τη λύπη της. Παίζει το τσα μένο μου, δεν κάνει κανένα κακό.

ΦΙΝΤΗΣ. Άς παίζει, μα δε παίζει ξέρω γώ, όπως συνηθίζουνε να παίζουν όλα τα παιδιά, με κάποια λογική. Αυτή όμως δεν έχει διόλου μυαλό. Θέλει άδιάκοπη τιμωρία για να φτιαστή.

ΓΙΑΓΙΑ. Μη για το Θεό, μη τέτοια πράγματα και θα μου παιθ τίποτα σε παιδί. Είδες πόσο άδυνάτισε τόρα τελευταία; Με το καλό, πάντα με το καλό θέλει κυβέρνιμα. Έστειλε από το θάνατο της μακαρίτισσας της μητέρας σου, έχει άπ' αυτου της ένα αιώνα φόβο, ένα παιστοτεινό τρέφο, κάποια νευρικότητα στα κινήματά της, στα φερμάματά της, άκόμα και στή σείψη της. Λαίπν τα

άγρια μαλλώματά σου, περισσότερο κακό μπορεί να της κάμουν παρά καλό. Άχ! κ' ή καημένη μου ή κόρη, ή άξέχαττή μου ή κόρη, αυτό μου έλεγε πάντα όταν ζούσε. Με το καλό τα παιδιά, πάντα με το καλό.

ΦΙΝΤΗΣ. Η μακαρίτισσα που είχε αυτές τις στραβές ιδέες, αυτές τις άδυνάμιες, για την άναθροφή των παιδιών, τιμώρησε μονάχη της τον έκυτό της. Αυτή δημιούργησε το σκληρό χαρακτήρα και τ' άγύριστο κεφάλι εκείνου του γιού μου, ίσκαμε που τον είδε να παίρνει δρόμο από δω μέσα, και τότε άρχισε τα κλάμματα, όπου το μαράζι την περιτριγύρισε δληνη και την πήρε μια φορά για πάντα κ' άγύριστα...

ΓΙΑΓΙΑ. Κι' ως τόσο πάντα τόλεγς, πώς ο Σταύρος δε θάφευγε από το σπίτι του ποτέ, αν επύ ήζερας τον καλό τον τρόπο, το μαλακό, τον ήσυχο, για να τονε πείσης και να τονε κατορθώτης να κάρη τα θελήματά σου.

ΦΙΝΤΗΣ. Όσο για μένα, καλύτερα που τονε ξεφορτώθηκα από πάνω μου. Τέτοιος που έβταν, θα με βασάνιζε αιώνια, ίσκαμε τη στερνή μου μέρα.

ΓΙΑΓΙΑ. Αν σ' άκουγε κανείς να λές τέτοια λόγια για το Σταύρο μας, ποιάς ξέρει τί μπορούσε

να βάλη με το νου του. Έβταν κανένα παρλυμένο το παιδί; Έβχε τίποτα κακές συνναστροφές; Άφινε ποτέ το σπίτι του, για να τρέξη και να υπερπακντέψη στους δρόμους; Τίποτα άπ' αυτά, το καημένο μου. Αυτό ένα δρόμο ήζερε, σκολειό και σπίτι, σπίτι και σκολειό.

ΦΙΝΤΗΣ. Έβταν άγύριστο μυαλό, άδύμαστο, κ' είναι το ίδιο αυτό σε να είχε τα πιο κακά ελαττώματα. Είναι αλήθεια, πώς έβταν καλός μαθητής, γι' αυτό κ' εγώ θουάσαι, άμα τελειωσε το γυμνάσι, του είπα να ξεκολούθησε με έπιστήμη, όποια έχει κλήτη δέν τονε σενοχώρησα γι' αυτό... Έβχε άνάγκη ή οικογενεια μας, τονεμά μας ν' άποχτήσι ένα γραμματισμένο, ένα σπουδασμένο, ένα έπιστήμονα, για πολλούς λόγους. Χρήματα είχαμε, μας έλειπε και μια ήηση στήν καλή κοινωνία που μόνο ένας έπιστομιας μπορει να την άποχτήση. Κι' αν μ' άκουσε τότε, κ' εγώ θα είμουνα γχαριστημένος άπ' αυτόν, κ' ή μητέρα του δε θα μαράζωνε και δε θα χρισταν λήθια άπ' τον καημό της, κ' αυτός δε θα κατακτούσε ένας τυχοδιώχτης.

ΓΙΑΓΙΑ (που τα μάτια της είναι βουρκωμένα). Το παιδάκι μου, το παιδάκι μου, όσα τα συλλογι-

